

SUOMEN METSÄTIETEELLINEN SEURA ry TOIMINTASUUNNITELMALUONNOS 2023

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Suomen Metsätieteellisen Seuran (jatkossa Seura) toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa, mutta Seuran perustoiminnat ovat vakiintuneet. Toimintavuoden aikana Seuran toiminnan odotetaan kehittyvän suotuisasti, joskin yleisen taloustilanteen epävarmuus vaikeuttaa merkittävästi varainhankinnan tuottojen ennakkointia. Tällä ei kuitenkaan ole välitöntä vaikutusta Seuran perustehtäviin julkaisutoiminnassa ja jäsenistön palvelemisessa.

Seura ja sen julkaisut ovat tällä hetkellä valmiita vastaamaan lisääntyviin avoimen tieteen ja erityisesti avoimen julkaisemisen vaatimuksiin. Silva Fennican osalta seurataan aktiivisesti kansainvälisen tiedejulkaisemisen kehitystä. Eurooppalaisten tiederahojattajien PlanS-ohjelma on ennen kaikkea mahdollisuus vahvistaa Seuran julkaisujen asemaa avoimen tieteen kentässä, mutta se myös asettaa uusia vaatimuksia julkaisutoiminnalle ja lisää raportointivelvollisuuksia. Suurten kansainvälisten tiedekustantajien kirjastojen kanssa tekemät avoimen julkaisemisen sopimukset – myös Suomen FinElibin kanssa – voivat ohjata käsikirjoituksia sopimuslehtiin mieluummin kuin yksittäisistä artikkeleista julkaisumaksuja kerääviin lehtiin. Tämän vaikutusta Silva Fennican käsikirjoitustarjontaan on seurattava.

2. ORGANISAATIO

Seuran toimintaa johtaa hallitus, joka kokoontuu 8 - 10 kertaa vuodessa. Tarpeen mukaan voidaan järjestää sähköpostikokouksia. Seuran toimihenkilöinä työskentelevät Silva Fennican ja Metsätieteen aikakauskirjan päätoimittajat, julkaisusarjojen yhteinen toimittaja, toiminnanjohtaja ja taloudenhoitaja.

Seuran yhteydessä toimii kuusi tieteenalakerhoa: Metsäbiologian kerho, Metsäekonomistiklubi, Metsänhoitoklubi, Metsäsuhdeklubi, Taksattoriklubi ja Teknologiklubi. Seura tukee tieteenalakerhojen toimintaa taloudellisesti niiden esittämien toiminta- ja taloussuunnitelmien perusteella ja osallistuu niiden toiminnasta tiedottamiseen verkkosivuillaan ja jäsentiedotteillaan. Seura on myös valmis ottamaan vastaan perusteltuja ehdotuksia uusien tieteenalakerhojen perustamisesta. Seuran hallituksen ja tieteenalakerhojen johtotehtävissä toimivien yhteisiä kokouksia järjestetään vähintään kerran vuodessa.

Seuran hallituksen työn tukena toimii työryhmiä. Metsätieteen päivän järjestelytyöryhmä vastaa Metsätieteen päivän suunnittelusta ja järjestämisestä. Työryhmän puheenjohtajana toimii Seuran varapuheenjohtaja ja jäsenenä ovat edustajat jokaisesta tieteenalakerhosta. Seuran toiminnanjohtaja toimii sen sihteerinä. Taloustyöryhmä toimii neuvonantajana Seuran hallinnoimien rahastojen varallisuuden hoidossa. Taloustyöryhmä koostuu Seuran puheenjohtajasta, taloudenhoitajasta ja vähintään kahdesta hallituksen ulkopuolisesta jäsenestä, joilla on mahdollisimman laaja ja monipuolinen kokemus sijoitustoiminnasta. Taloustyöryhmän toiminta aktivoidaan vuonna 2023. Työryhmä kokoontuu ainakin kerran toimintavuoden aikana. Tarvittaessa Seura voi perustaa muitakin työryhmiä.

3. TIEDOTUS

Seura pitää yhteyttä jäseniinsä ensisijaisesti sähköisesti. Pääasiallisen tiedotuskanavan muodostavat jäsenistölle sähköpostitse lähetettävät tiedotteet Seuran toiminnasta. Sääntömääräiset tiedotteet ja tiedotteet, joissa informoidaan useista Seuraa koskevista asioista, postitetaan edelleen niille jäsenille, joilla ei ole mahdollisuutta vastaanottaa tiedotteita sähköisesti. Suppeat ajankohtaistiedotteet lähetetään ainoastaan sähköisenä. Tiedotteiden informaatiota taustoittaa Seuran verkkosivusto osoitteessa <https://metsatiede.org>. Sivusto pyrkii antamaan mahdollisimman laajan ja tarkan kuvan Seuran toiminnasta. Sen sisältöä päivitetään ja kehitetään jatkuvasti. Seura jatkaa Twitterin käyttöä tiedottaessaan toiminnastaan ja julkaisuistaan sekä klubien toiminnasta. Metsätieteen aikakauskirjan artikkelit nostetaan esiin Seuran Twitter-tilillä. Tilin pääkieli on suomi, mutta tarvittaessa käytetään

myös englantia. Silva Fennicalla on oma englanninkielinen Twitter-tili, jonka kautta kerrotaan myös *Dissertationes Forestales*issa julkaistuista väitöskirjoista.

4. JULKAISUTOIMINTA

Seura julkaisee kansainvälistä metsätiedelevyä Silva Fennicaa, kotimaisilla kielillä vertaisarvioituja ja muita tieteellisiä artikkeleita julkaisevaa Metsätieteen aikakauskirjaa sekä yhteistyössä Helsingin yliopiston maatalousmetsätieteellisen tiedekunnan ja Itä-Suomen yliopiston metsätieteiden osaston kanssa väitöskirjasarjaa *Dissertationes Forestales*.

Seuran kolme julkaisusarjaa ja Suoseuran *Suo-lehti* julkaistaan yhteisellä julkaisualustalla Tieteen tietotekniikan palvelukeskuksen (CSC) cPouta-pilvipalvelussa. Silva Fennican sivusto sisältää myös digitoidut Silva Fennican ja *Acta Forestalia Fennican* arkistot vuodesta 1913 alkaen. Metsätieteen aikakauskirjan sivusto takaa pääsyn kaikkiin sarjan vuosikertoihin ja sen VMI-liitteisiin. Seuran IT-assistentti hoitaa pilvipalvelimen ylläpidon tuntitöinä. Julkaisusivusto uusittiin vuonna 2022. Seura siirtyi samalla käyttämään käsikirjoitusten vastaanottoon ja tarkastusprosessiin Editorial Manager -ohjelmiston, jota käyttävät myös muutamat suuret tiedekustantajat. Toimintavuonna ei ole odotettavissa merkittäviä teknisiä uudistuksia, mutta uusien ohjelmistojen käytössä voi vielä ilmetä vähäisiä korjaustarpeita.

Ainoastaan sähköisenä ilmestyvä Silva Fennica on avoin metsätiedelevy, joka kattaa laajasti kaikenlaiset metsät ja metsävarojen käytön kysymykset. Silva Fennican toimittamisen ja artikkeleiden hyväksynnän perusteena on artikkeleiden korkea tieteellinen taso. Kaikki Silva Fennican artikkelit julkaistaan sekä html-tiedostona, johon on lisätty lukemista helpottavia artikkelin sisäisiä linkkejä ja linkkejä relevantteihin ulkoisiin tietolähteisiin, että helposti tulostettavana pdf-tiedostona. Silva Fennican kansainvälinen Editorial Board koostuu aiheitoimittajista ja heitä tukevista toimituskunnan jäsenistä. Silva Fennica on sitoutunut seuraamaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ja kansainvälisen Committee on Publication Ethics (COPE) -järjestön eettisiä suosituksia.

Toimitus seuraa tarkasti PlanS:n kehitystä ja pitää huolen, että Silva Fennica on kaikilta ominaisuuksiltaan sen vaatimukset täyttävä. Silva Fennica on ottanut käyttöön Center for Open Sciencen (COS) läpinäkyvyys- ja avoimuussuosituksien (<https://cos.io>) tasolla 1. Toimintavuoden aikana suositusten täyttämiseen kiinnitetään erityistä huomiota osana käsikirjoitusten hyväksymisprosessia.

Silva Fennican toiminnan rahoittamiseksi julkaistuista artikkeleista kerätään artikkelimaksu (Article Processing Charge, APC). Silva Fennican artikkelimaksuja ei kerätä kahdessa tapauksessa: Seuran jäsenet voivat julkaista ensimmäisenä kirjoittajana yhden ilmaisen artikkelin vuosittain ja artikkeli vapautetaan kokonaan artikkelimaksusta, mikäli sekä ensimmäinen kirjoittaja että vastuukirjoittaja työskentelee Maailmanpankin luokituksen mukaisen alimman ja alemman keskituloluokan maan tutkimusorganisaatioissa. Artikkelimaksu on porrastettu niin, että korkean tuloluokan maiden tutkijoiden artikkeleiden hinta on 900 € ja ylemmän keskituloluokan maiden tutkijoiden artikkelimaksu on 600 €. Tavoitteena on houkuttaa lisää käsikirjoituksia ylempään keskituloluokkaan kuuluvista metsätalousmaista (esim. Meksiko, Etelä-Afrikka ja Brasilia, joka tuottaa 10 % maailman metsätieteellisistä julkaisuista). Mahdollisuuksia Silva Fennican markkinointiin erityisesti ylemmän keskituloluokan maissa selvitetään toimintavuoden aikana.

Julkaisualustan tarjoaja CSC on estänyt kirjautumisen palveluihinsa Venäjältä ja Valko-Venäjältä osana Ukrainaa tukevia talouspakotteita. Koska käsikirjoituksen lähettäminen ja vertaisarviointi vaatii kirjautumisen, Seura ei ota vastaan käsikirjoituksia eikä kutsu tarkastajia Venäjältä ja Valko-Venäjältä. Julkaistun aineiston lukeminen on edelleen vapaata kaikille.

Metsätieteen aikakauskirjan julkaiseminen jatkuu vuonna 2023 pelkästään sähköisenä, jatkuvasti täydentyvänä metsätiedelevytenä. Artikkelit julkaistaan välittömästi niiden valmistuttua ja ne arkistoidaan vuosikerroittain, mutta niteisiin viittaavia numeroita ei käytetä. Toimintavuoden aikana jatketaan työtä vertaisarvioitujen artikkeleiden osuuden lisäämiseksi. Päähuomio kiinnitetään edelleen hyvien katsausartikkeleiden saamiseen. Sivuston pääkieli on suomi, mutta artikkeleita julkaistaan myös muilla kotimaisilla kielillä. Metsätieteen aikakauskirja ei kerää artikkelimaksuja, joten se on ilmainen sekä lukijoille että kirjoittajille. Metsätieteen aikakauskirja seuraa Center for Open Sciencen läpinäkyvyys-suositusta tasolla 1. Metsätieteen aikakauskirja on sitoutunut seuraamaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan suosituksia.

Silva Fennica ja Metsätieteen aikakauskirja siirtyvät osittain Center for Open Sciencen läpinäkyvyyssuositusten tasolle 2 vuoden 2024 alussa. Taso 2 edellyttää mm. datan ja käytettyjen ohjelmien avaamista julkaisemisen edellytyksenä. Toimitus valmistelee siirtymää toimintavuoden 2023 aikana ja päättää mm. datan avaamiskäytänteistä.

Seura jatkaa yhteistyössä Helsingin ja Itä-Suomen yliopistojen kanssa Dissertationes Forestales -väitöskirjasarjan julkaisemista. Sarjalla on toimituskunta, joka vastaa sarjan ohjeistuksesta ja kehittämisestä. Seura vastaa sarjan toimitustyöstä ja julkaisutekniikasta.

5. ESITELMÄ-, KESKUSTELU- JA MUUT TILAISUUDET

Seuran vuotuinen päätapahtuma Metsätieteiden päivä järjestetään syksyllä 2023. Yleisteemaksi valitaan jokin ajankohtainen metsäalan aihe, jonka päivän järjestelyryhmä valitsee yhteistyössä Seuran hallituksen kanssa. Metsätieteen päivä järjestetään ainakin osittain hybridinä eli fyysisenä tilaisuutena, jota voi halutessaan seurata myös etänä. Päivän ajankohta koordinoidaan yhteensopivaksi Suomen metsäyhdistyksen Metsäpäivien kanssa. Päivän järjestelyissä selvitetään yhteistyömahdollisuuksia Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan kanssa.

Seura järjestää toimintavuonna metsäntutkijoille seminaarin datan avaamisesta joko hybriditilaisuutena tai webinaarina. Tilaisuudessa kiinnitetään erityisesti huomiota datan avaamisen FAIR-periaatteen (findable, accessible, interoperable, reproducible) käytännön toteutukseen. Seura pyrkii järjestämään vertaisarviointikoulutusta yhteistyössä Helsingin ja Itä-Suomen yliopistojen kanssa.

Seura osallistuu metsäalasta käytävään yhteiskunnalliseen keskusteluun järjestämällä tarpeen mukaan ajankohtaisia tieteellisiä seminaareja ja webinaareja. Seura valmistelee osallistumista tammikuussa 2024 järjestettävään Tieteiden yöhön toimintavuoden aikana. Ohjelmaehdotus on jätettävä elo-syyskuussa 2023.

Toimintavuoden aikana Seura pyrkii tekemään yhteistyötä läheisten tieteenalojen tieteellisten seurojen kanssa.

Tieteenalakerhot järjestävät omaa toimintaa kuten kokouksia, seminaareja ja retkeilyjä toimintasuunnitelmiansa mukaisesti.

6. APURAHAT JA PALKINNOT

Seura jakaa hallinnassaan olevien rahastojen nettotuotosta apurahoja ja palkintoja rahastojen sääntöjen mukaisesti. Apurahoja myönnetään pääsääntöisesti tohtoriopiskelijoille ja tutkijatohtoreille, joiden tutkinnosta on kulunut enintään viisi vuotta. Apurahan saajien tulee olla läsnäolevia opiskelijoita suomalaisessa yliopistossa tai työskennellä suomalaisessa tutkimusorganisaatiossa. Ajantasaiset tiedot apurahoista löytyvät osoitteesta <https://metsatiede.org/apurahat/>.

7. VARAINHANKINTA

Seuran tärkein tulonlähde on sen hallinnoimien rahastojen tuotto. Tärkeimmät ulkoiset tulolähteet ovat varsinaiset ja kannattajajäsenmaksut, julkaisutoiminnan valtionapu ja Silva Fennican artikkelimaksut. Metsätieteen aikakauskirjan julkaisukulut katetaan osin Seuran Juhlarahastosta. Mahdollinen Silva Fennican alijäämä katetaan myös Juhlarahastosta. Muutoin Seuran hallinnoimien rahastojen tuotto on tarkoitettu ensisijaisesti käytettäväksi Seuran apurahatoimintaan. Tarvittaessa Juhlarahaston tuottoa voidaan käyttää myös Seuran toimintamenoihin, erityisesti yleisötilaisuuksien järjestämiseen. Rahaston käyttö Seuran toimintamenoihin pyritään kuitenkin minimoimaan. Seura on pitkäjänteinen sijoittaja. Seuran hallinnoimien rahastojen varat sijoitetaan hajautetusti kohtuullisella riskillä tuottaviin kohteisiin. Seura suosii kestäviä sijoituskohteita.

8. MUU TOIMINTA

Seuralle laaditaan henkilöstösuunnitelma toimintavuoden aikana.

Seura osallistuu aktiivisesti avoimesta tieteestä käytävään keskusteluun ja välittää tietoa avoimesta tieteestä metsäntutkimusyhteisössä. Seura osallistuu myös kansallisten avoimen tieteen linjausten laatimiseen työryhmien jäsenyyden ja lausuntojen kautta.

Seura on Tieteellisten seurain valtuuskunnan, Suomen tiedekustantajien liiton, IUFRO:n (International Union of Forest Research Organisations) ja ALPSP:n (Association of Learned and Professional Society Publishers) jäsen. Silva Fennica on lehtijäsen COPE:ssa. Seura maksaa myös Silva Fennican päätoimittajan ja toiminnanjohtajan jäsenmaksun European Association of Science Editors (EASE) -yhdistyksessä. Seura osallistuu tutkimuksesta ja tieteellisestä julkaisemisesta käytävään keskusteluun näiden sidosryhmien piirissä.

Seura osallistuu IUFRO:n toimintaan erityisesti työryhmän 9.01.06 ”Forest Science Publishing” kautta, jonka varakoordinaattoreina toimivat Seuran toiminnanjohtaja ja yksi Silva Fennican aiheetoimittajista.